

“We hebben de deskundige niet aan een touwtje”

Wat wil je nooit meer meemaken bij het werken met een deskundige?

Ellen: Met de deskundigen die ik zelf heb ingehuurd, heb ik in het algemeen goede ervaringen. Bij deskundigen die door de wederpartij zijn ingeschakeld, kan dat wel eens anders liggen, waardoor de cliënt gedwongen wordt om een eigen rapport te laten opstellen en daardoor op kosten wordt gejaagd. Het komt helaas best vaak voor dat partijdeskundigen opschrijven wat hun cliënt wil. Voor accountants is dat lastiger; er zijn accountants die vanwege de vaktechnische regeldruk hun RA-titel laten vallen. Maar als iemand zijn titel, welke dat ook is, gebruikt om onzin te verkopen, dan bewijst hij de reputatie van de deskundige geen dienst.

Welk spanningsveld zie je bij de inschakeling van deskundigen?

Marcel: Het liefst wil ik een grote naam inzetten. Maar het lijkt wel: hoe groter de naam, hoe meer terughoudendheid om iets onomwonden op te schrijven. Bij kantoren met minder procedurele rompslomp heb ik daar minder last van. Het is belangrijk om mijn cliënt mee te nemen in het belang van een eigen deskundigenrapport. Soms moet ik tegen een cliënt zeggen dat hij er ook rekening mee moet houden dat een rapport, waarvoor hij wel kosten heeft gemaakt, misschien toch in de la moet blijven omdat het geen bruikbaar inzicht oplevert. Ik heb de deskundige nu eenmaal niet aan een touwtje. Verder: de deskundige – vaak de accountant of bijvoorbeeld een ingenieur – is doorgaans goed in rekenen of de techniek, maar is minder bedreven in de omzetting naar voor de zaak bruikbare taal. En de rechter en de procespartijen kijken juist naar de woordelijke toelichting en conclusies.

Betekent dat dan dat je je ook inlaat met de redactie van het rapport?

Ellen: Zeker, ik doe suggesties om de tekst te verhelderen. Maar ik zeg altijd tegen de deskundige: jij moet zeggen of je er mee kunt leven binnen jouw eigen vaktechnische regels. In mijn ervaring is dat voor een deskundige die RA is best wel eens lastig, vanwege de vele interne procedureregels die hij moet naleven. Ook al begrijp ik de ratio van die regels, voor mij is dat soms de reden om geen RA of geen accountant van een groot kantoor in te schakelen. Een cliënt heeft behoefte aan duidelijkheid om zijn case goed voor het voetlicht te brengen. Dan helpt het niet als ik eerst vier pagina's moet doorworstelen over de onzekerheden die aan het rapport zitten.

Hoe bepalend voor het verloop van de zaak is de inbreng van de partijdeskundige?

Marcel: In een omvangrijk financieel of technisch debat kan ik vaak niet zonder eigen deskundigenbericht om mijn stellingen te motiveren. Tegelijkertijd is mijn indruk dat rechters de neiging hebben om een partijdeskundigenbericht al snel in de context van het partijstandpunt te plaatsen. Bij twee strijdige deskundigenberichten schakelt de rechter ook zelf een deskundige in om zich te laten voorlichten. Als het gaat om het bepalen van een schadebedrag of prijs, heb ik in mijn praktijk nog niet gezien dat de gerechtelijk deskundige dan vervolgens uitkomt op een bedrag dat ligt buiten de range van bedragen die volgden uit de partijrapporten. Ook dat laat het belang zien van een eigen deskundigenrapport.

Hebben jullie ook met andere deskundigen te maken dan accountants?

Ellen: De onderzoeker in een enquêteprocedure. Dat is geen deskundige in de zin van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, maar zo iemand wordt wel door de rechter (de Ondernemingskamer) benoemd. Meestal een advocaat die – onder toezicht van een raadsheer-commissaris – de feiten onderzoekt, in een behoorlijk ruim kader, namelijk van het vermoeden van wanbeleid. De onderzoeker heeft veel vrijheid. Hij gaat met een loep door de onderneming en kan ook nieuwe dingen tegenkomen en daarmee 'aan de haal' gaan. Omdat ik als partij nauwelijks invloed heb op het verloop van zo'n onderzoek, kan het nog wel eens nadelig voor mijn cliënt uitpakken. Die moet dan opboksen tegen de onderzoeksuitkomsten.

Werken jullie wel eens met buitenlandse deskundigen?

Marcel: In zaken waarin specifieke kennis van techniek of een bepaalde markt vereist is, moet ik vaak uitwijken naar buitenlandse deskundigen. Meestal zijn er dan maar een paar die zoiets kunnen doen en die ook vrijstaan. Het loont dan om me zo vroeg mogelijk te verdiepen in welke deskundige ingezet kan worden. In een grote aanbestedingszaak, waarin ik optrad, betrof het kernpunt zeer technische materie en waren er over de hele wereld maar vijf of zes gekwalificeerde deskundigen te vinden. Het is dan zaak dat je zo iemand tijdig vastlegt om niet achter het (deskundigen)net te vissen.

Ellen: We werken ook met buitenlandse deskundigen als buitenlands recht van toepassing is. Partijen kunnen dan opinies van buitenlandse partijdeskundigen gebruiken of de rechter bepaalt dat vragen naar buitenlands recht door een deskundige moeten worden beantwoord. Je hebt het Internationaal Juridisch Instituut in Den Haag, dat deskundigen aan de rechter kan voordragen, maar ik ken die deskundigen zelf niet en de rechter kent ze ook niet. Dat maakt de beoordeling welke deskundige het moet worden nog best moeilijk.

Hoe worden de vragen voor de gerechtelijk deskundige geformuleerd?

Ellen: Dat doet de rechter met input van de procespartijen. Ik heb wel eens meegemaakt dat de deskundige twee van de vijf vragen niet kon beantwoorden. Rechters zijn in het algemeen best in staat om zelf de juiste vragen te formuleren, maar als het erg technisch wordt, kan het nuttig zijn om in een regiezitting samen met de te benoemen deskundige en partijen tot de vraagformulering te komen. Daarmee voorkom je dat aan de deskundige vragen worden voorgelegd die onduidelijk of niet (door hem) te beantwoorden zijn.

Marcel: Een lastig nevenaspect is de situatie waarin de rechter zegt dat hij geen deskundigen kent op het terrein waarover het gaat en partijen vraagt om zelf met lijstjes te komen. Dergelijke lijstjes bevatten dan vaak deskundigen met wie een partij of advocaat in het verleden al goed heeft gewerkt en op die basis wordt het dan wegstrepen van elkaars deskundigen. Misschien is dat een praktische aanpak, maar de rechtsvinding is er meer bij gebaat als de meest geschikte deskundige wordt benoemd, in plaats van de deskundige die overblijft na een wegstreepexercitie.

Welke capaciteiten zien jullie bij voorkeur bij een deskundige?

Marcel: In een OK-zaak krijgt de door de Ondernemingskamer aangewezen deskundige de informatie van degene die aan de knoppen zit, de directie van de onderneming. Dat kan in het nadeel zijn van de partij die een informatieachterstand heeft. Het is dan positief als de deskundige zich van die disbalans bewust is en daarnaar handelt.

Ellen: Goed meedenken en de lezer echt mee kunnen nemen in een betoog. Vanwege dat laatste is het prettig te werken met bijvoorbeeld een hoogleraar, die als docent nu eenmaal gewend is om zaken goed aan zijn publiek uit te leggen. Als een deskundige ook in staat is om de juridische problematiek te doorgronden, dan kan dat een enorme *benefit* zijn voor je zaak.

Ellen Soerjatin en Marcel Evers zijn oprichters van en partners bij Evers Soerjatin.

Evers Soerjatin is een nieuw nichekantoor dat zich met veertien advocaten volledig toelegt op de ondernemingsrechtelijke procespraktijk. Het kantoor is gespecialiseerd in het behandelen en oplossen van (complexe) geschillen rondom ondernemingen en in zakelijke verhoudingen. Marcel en Ellen procederen beiden regelmatig bij de Ondernemingskamer. Ellen was voorheen partner bij DLA Piper en Stek en bestuursadviseur bij de Nederlandse Zorgautoriteit. Marcel was voorheen partner van De Breij Evers Boon en advocaat bij De Brauw Blackstone Westbroek.

E ellen.soerjatin@everssoerjatin.com
T 020 - 572 78 73

E marcel.evers@everssoerjatin.com
T 020 - 572 78 15